

Posudek vedoucího diplomové práce

Lukáš Kvíz: Protisovětská ozbrojená rezistence v Pobaltí mezi lety 1944–1956

Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Historický ústav, 2023, 97 s. rkp.

Oponent práce: PhDr. Tomáš Hradecký, Ph.D.

Lukáš Kvíz si za téma své diplomové práce zvolil tematiku z oblasti obecných dějin, které nabízí značné množství podnětů. Diplomant se ve své práci zabývá tématem, které není v české historiografii obvyklé.

Nejprve v úvodu autor přibližuje strukturu diplomové práce a nastiňuje dostupnou odbornou literaturu a archivní materiály, které využívá. Tento nástin by si však zasloužil hlubší rozbor. Jak autor správně konstatuje, odborně se lze tématem zabývat až po roce 1991, kdy v druhé polovině 90. let vznikají práce autorů z Pobaltí a následně po roce 2000 vychází i výstupy výzkumů v anglickém, německém či polském jazyce. Diplomant též v úvodu vymezuje geografický prostor a též společné dějinné momenty Pobaltských států.

V úvodní kapitole autor představuje dějinné pozadí Litvy, Lotyšska a Estonska, aby se v následující kapitole již zabýval obecným úvodem k partizánskému hnutí v Pobaltských státech a re-okupací zemí Sovětským svazem.

Těžiště diplomové práce leží v třetí a v následujících dvou kapitolách. Zde se diplomant nejprve soustředí na Litvu a následně na Lotyšsko a Estonsko. Tyto kapitoly jsou strukturovány obdobně. Autor se nejprve soustředí na analýzu vytvoření politické organizace litevského odboje a činnost a strukturu litevských ozbrojených partizánských složek odporu vůči sovětské nadvládě, dále obdobně na tuto problematiku spojenou s Lotyšskem a Estonskem. Tyto kapitoly patří ke stěžejním částem diplomové práce. V kapitole „Deportace“ popisuje autor kroky sovětského režimu vůči Pobaltí, kdy, jak název napovídá, deportace patřily mezi obvyklé kroky režimu. Součástí práce je i kapitola o zájmu o dění v Pobaltí skrze činnost pohled USA či Velké Británie. Závěrečná kapitola je věnována činnosti sovětských represivních složek v Pobaltí.

V závěru Lukáš Kvíz shrnul celou práci. Součástí práce je seznam použitých zkratk, seznam použitých pramenů a literatury a přílohy obsahují dobové dokumenty a fotografie.

Diplomant v předložené kvalifikační práci prokázal dobrou práci s archivními prameny a literaturou. Vzhledem k tématu a nepřístupnosti ruských a jiných

archivů se autor soustředil na průzkum archivních materiálů litevské, lotyšské a estonské provenience v elektronické podobě. Autor se musel vyrovnat nejen s jazykovou bariérou, ale i tím, že vybrané téma není českou historiografií v současné době řešeno. Je patrné, že kapitola věnující se Litvě je nejpropracovanější a obsáhlejší oproti dvěma kapitolám věnovaným Lotyšsku a Estonsku. Proč tomu tak je, by měl diplomant v rámci obhajoby osvětlit.

Je patrné, že Lukáš Kvíz předložil kvalitní diplomovou práci, kterou plně doporučuji k obhajobě s konstatováním, že autor některé pasáže práce dále mohl rozvinout. Zároveň doufám, že se autor bude tématem dále zabývat, vzhledem k tomu, že především pasáže věnované Litvě jsou kvalitně zpracovány a měly by být dále autorem dále vytěženy.

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou
” “.

PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D.

Historický ústav FF UHK
v Hradci Králové 20. ledna 2024